

Т.М. Слободянюк, В.Г. Личко, В.В. Пилипонова, Н.А. Рикало

Про деякі проблеми освіти в контексті європейського вибору

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова, кафедра патофізіології

Ключові слова: патофізіологія, кредитно-модульна система

Болонський процес – це процес, який об'єднує освітні системи різних країн Європи в єдині критерії та стандарти.

Основна мета його полягає в консолідації зусиль освітньої та наукової громадськості у підвищенні престижу та конкурентноспроможності європейської освіти у світовому просторі. Однозначне ставлення до впровадження Болонського процесу в Україні сформулювати важко, тому що складно знайти "золоту середину" між двома протилежними точками зору, але входження нашої держави до цього процесу є незаперечним фактом і тому одним із головних наших завдань є адаптація навчальної системи та студентів до нових вимог. Треба чітко визначити, з якими внутрішніми перетвореннями ми ввійдемо до Болонського процесу, що нам потрібно відкинути, а що прийняти до своєї національної системи освіти від європейських стандартів.

Підготовка висококваліфікованих спеціалістів медичними вузами України є надзвичайно актуальною загальнодержавною проблемою. Безумовно, набуті в вищому навчальному закладі знання і уміння – це лише той фундамент, на якому кожний самостійно буде зводити храм індивідуальної професійної майстерності, храм, що буде розбудовуватись впродовж усього життя за умов постійного оновлення знань і перетворення їх у навички та вміння.

Введення кредитно-модульної системи підготовки фахівців на сьогоднішньому етапі почалося на кафедрі патофізіології Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова, перш за все, з створення всього комплексу навчально-методичної документації: розроблені нові робочі програми, створені нові методичні розробки для студентів і викладачів, для самостійної позааудиторної роботи студентів, розроблена велика кількість тестових завдань різного рівня складності, ситуаційних задач. Викладачами кафедри у світі сучасних вимог підготовлені методичні посібники з найбільш актуальних і складних для розуміння студентами розділів патофізіології. Для забезпечення мотивації навчання, підвищення зацікавленості студентів у засвоєнні певного матеріалу широко застосовуються максимально наближені до клінічних ситуацій задачі, що вчать студентів логічно мислити.

Невеликий досвід роботи за новою кредитно-модульною системою дозволяє окреслити певні переваги і разом з тим недоліки останньої.

До переваг даної системи можна віднести:

- 100% опитування студентів на кожному практичному занятті. Це повинно дисциплінувати студентів. Вони повинні усвідомити, що необхідно систематично готуватися до занять;

- стандартизація процедури оцінок засвоєння навчального матеріалу завдяки тестовому контролю знань;

- заохочення студентів до навчання шляхом надання їм додаткових балів за участь у студентських наукових конференціях, олімпіадах та ін., що впливає на рейтингову оцінку.

Що стосується недоліків:

- сучасна освітня технологія передбачає поєднання активних форм навчання із самостійним засвоєнням матеріалу. Самостійна позааудиторна робота, безумовно, вчить працювати з літературними джерелами, розширює світогляд майбутнього лікаря, але **самостійно навчитися лікарській справі неможливо**, тому і не може така велика кількість годин виноситись на самостійну позааудиторну роботу;

- творчо треба підходити і до запропонованих нових технологій. Не можна контроль знань студентів звести тільки до тестового контролю. Треба залишити все те, що вже виправдало себе в плані засвоєння студентами матеріалу, що вивчається. Результати показують, що нинішні студенти мають нижчі знання в порівнянні зі студентами, що навчалися за традиційною системою;

- бажає бути кращою і система оцінювання знань студентів. Отримують категорію "А" за шкалою ECTS 10% кращих студентів від кількості студентів, що навчаються на курсі, але, на жаль, ця категорія не завжди відповідає оцінці "відмінно" за традиційною шкалою;

- значну частину часу забирає у викладача необхідність заповнювати велику кількість документації. Цей час можна і треба використати на підготовку методичних матеріалів, проведення додаткових консультацій, наукову роботу;

- надзвичайно негативно на підготовці майбутніх лікарів відбивається і відсутність після вивчення дисципліни іспиту, який допомагає систематизувати пройдений матеріал, вчить вмінню його узагальнити, виділити основне, конкретне.

Наша система освіти завжди вважалася однією з найкращих у світі, тому треба зберегти все краще від десятиріччями апробованої системи підготовки спеціалістів-медиків, яка довела свою високу ефективність.